

Conferència Foro Nueva Economía.

Dimecres, 10 de febrer.

09:30 h.

Hotel Palace de Barcelona

“La Catalunya del Segle XXI”

Gràcies Ferran Mascarell. Gràcies a tothom per acompanyar-me en aquesta edició del Fòrum de la Nueva Economía, a qui agraeixo la invitació.

No sé si molts de vostès esperen que parli molt d'educació. En parlaré, sí, però d'una altra manera.

Per alguna raó (o varies raons) que alguns experts han decidit investigar i aclarir, Catalunya, diuen, viu moments de desorientació, de perplexitat, d'abstracció, d'aquella paraula castellana que té tanta força: ensimismamiento.

Permetin-me que inclús en aquesta conjuntura, inclús en el pitjor moment, els pugui dir que crec que estem en una etapa de construcció fascinant. Estem posant en peu un nou país.

El que caracteritza intensament el moment present fins el punt que fa més difícil veure més enllà, la coincidència i la interrelació entre elles de tres grans qüestions.

1. Una qüestió, bé, La qüestió. Quan creus que s'acaba, torna a començar: És el resultat de tot el procés d'elaboració i desplegament de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.
2. Afrontem una crisi econòmica d'abast mundial molt profunda que entre d'altres efectes secundaris ha acabat per obligar-nos a admetre que el país que havíem bastit durant vint anys per anar fent sobre la base d'un model econòmic amb creixements espectaculars però també amb peus de fang.
3. Una crisi del nostre sistema democràtic que té arrels i causes estructurals i que s'expressa a través d'una desafecció política amb una distància creixent entre representants i representats.

Aquestes són les tres grans qüestions que volem tractar. Necessitem prendre decisions sobre aquestes qüestions. Les tres a la vegada. No per separat: Cada una es cada una, però la situació ens demana, quasi ens exigeix, una resposta integral, intel·ligent i completa per avançar simultàniament en els tres fronts:

1. La construcció del país des del ple exercici de l'autogovern assolit.

2. La sortida de la crisi. No només tornar a créixer sinó fer-ho posant les bases del nou model econòmic.
3. La millora significativa de la qualitat democràtica del nostre sistema polític.

Amb aquesta intenció em proposo posar a la seva disposició algunes de les preguntes que considero pertinents i, no sé si de forma imprudent, un assaig de primeres respostes. Es tracte de preguntes quasi sempre carregades d'intenció transformadora, i per això mateix, al final tractaré de situar el paper crucial de l'educació en aquest període i en relació a pràcticament totes les qüestions que el país té plantejades.

1. Tenim tot el que cal per construir el país que volem? Tenim les eines adequades per fer-ho? L'Estatut de Miravet, del 30 de Setembre, del referèndum, forma part del camí correcte?

La resposta a aquestes preguntes, des del meu punt de vista, és afirmativa. Naturalment, estem preocupats per una sentència del Tribunal Constitucional que no arriba. Després en parlaré. Però avui, amb tota seguretat, tenim la cota més alta d'autogovern que haguem tingut mai.

Podem tenir una estratègia de país completa? Sí.

Podem dissenyar i executar polítiques sectorials en tots els àmbits, disposem de competències reals i hem tancat un model de finançament que a tall d'exemple, ha significat per aquest any 2400 M d'euros més que l'any anterior. I en 4 anys, progressivament, els nostres pressupostos aniran creixent fins arribar als més de 4.800 milions d'euros addicionals. Només a tall d'exemple: Aquesta xifra és ara, una mica menys que tot el pressupost anual del Departament d'Educació. S'imaginen fer front a la crisi sense aquestes xifres?

Creiem-nos-ho: ara podem dibuixar totes les fites i traçar els camins per arribar-hi.

Tornem-ho a dir, Catalunya és una nació. Un subjecte polític ple, mal que li pesi a ciutadans tan intel·ligents com Ignacio Sotelo que ens obsequiava fa pocs dies amb un concepte de "nació" que sembla fet a mida d'una teoria tan limitada i quantitativista com antihistòrica.

Catalunya té competències i recursos per tirar endavant prenent les seves pròpies decisions. Catalunya té quelcom més important encara: té personalitat pròpia, té societat, té diversitat i complexitat, té una mida suficient, té institucions. Existeix.

D'acord, hem de fer front a l'actitud d'alguna Espanya que - no ens enganyem - no és que no ens entengui; ans al contrari: o no ens vol entendre, o ens entén

massa. I malgrat tot, no caiguem en l'error de confondre aquesta actitud amb l'actitud dels espanyols. Ni de confondre la de determinats partits o institucions amb una realitat social i política a Espanya que també és nostra.

I també, hem de viure en l'espera que jo mateix he qualificat com a tortura psicològica d'una sentència del Tribunal Constitucional. El silenci relatiu de les últimes setmanes no ens ha de fer abaixar la guàrdia ni presagia res de bo. No ho dubtin. Haurem de reaccionar. Caldrà fer-ho potser amb vehemència. Però, en tot cas, caldrà fer-ho sense deixar d'avançar en la construcció del país, sense perdre un minut, ni desviar cap esforç del projecte real de construcció del país somiat. Sense caure en la temptació enlluernadora de l'enfrontament estèril, ni de la fugida endavant cap a algun dels paradisos o miratges que proliferen últimament o en la deriva italianitzant d'un populisme disfressat de sobiranisme.

Perquè per a nosaltres, el més important és el pacte que vam tancar. Un pacte bilateral i de caire federal. El Pacte que segueix vigent. Un pacte a respectar i fer respectar.

Vam proposar un pacte ambiciós i lleial, vam signar un pacte plausible i potent, i rel vam votar amb consciència crítica però indiscutiblement favorable. No ens el poden prendre des de trinxeres jurídic-interpretatives, ni des de lectures esbiaixades de la Constitució del 78 buidada del esperit que la va fer possible. Si cal tornar a començar, serà per anar més enllà, no per conformar-nos ni, encara menys, resignar-nos a una versió actualitzada del "café per a tothom".

2. Estem en condicions de superar la crisi econòmica a curt o mig termini? I sobretot: estem en condicions de fer-ho creant alguna cosa nova?

M'agradaria poder dir que sí. Però la realitat que tenim pel davant és la que és. Tenim un ajust molt dur de la nostra fesomia econòmica. Ja no som com érem. I ara hem de construir el que serem. El país ha viscut del sector dels serveis, de la construcció i d'un sector industrial que no ha fet el salt decidit cap a la innovació. i de la construcció.. Dels prop de 600.000 aturats, més de la meitat procedeixen dels serveis (339.000), 104.000 de la construcció i 106.000 del sector industrial.

En aquest context, crec que el més sensat i honest és explicar a la ciutadania quina és la situació en la que ens trobem amb tota la seva cruesa, sense amagar res i explicar que ens serà difícil retornar als nivells de ocupació, renda real disponible i nivell de consum que havíem assolit. Deia recentment el catedràtic d'ESADE Robert Tornabell que la recuperació econòmica no arribarà fins l'any 2017¹ –alguns diuen que això és ser molt optimista- i que, en tot cas,

¹ Segons Tornabell els indicadors econòmics que ens indicaran que hem sortit de la crisi seran, entre d'altres, una taxa d'atur inferior al 8%; un creixement del PIB d'entorn el 2-2,5% (aleshores crees llocs de treball, si creixes per sota, estàs destruint llocs de treball), etc.

la recuperació no arribarà al nostre país fins 3 anys després que Alemanya surti de la crisi. Alguns altres experts asseguren que no recuperarem els nivells d'ocupació d'abans de la crisi fins el 2020.

Tot sigui dit; almenys ara, des de fa poques setmanes, tenim una certa agenda: jubilació, pensions, reforma laboral, reducció de la despesa pública, etc. El país comença a ser conscient de la profunditat de la crisi i dels canvis que cal introduir.

Es en aquest moment que apareix amb tota nitidesa la contradicció clàssica: Reduïm el dèficit o apliquem polítiques d'estímul per sortir de la recessió. Es poden fer les dues coses a l'hora?

Probablement el full de ruta que hem d'oferir no dista massa d'allò que han fet alguns països: sanejament dels sistemes bancaris, pla de xoc amb inversió pública en infraestructures de valor afegit que generin nova ocupació, impuls del crèdit a emprenedors i petites i mitjanes empreses

Però diguem-ho ben clar: l'objectiu és la competitivitat. Relacionar-nos d'igual a igual amb els espais econòmics del nostre entorn. I, si l'objectiu és la competitivitat (de la nostra economia), la productivitat és el camí. Hem de perseguir i obtenir els acords globals, sectorials i territorials que ens permetin treballar més i treballar millor.

3. Anem cap a un nou model econòmic?

Fa temps que ens omplim la boca d'aquest nou model econòmic. Però que vol dir? Segons l'informe de la Unió Europea "*New Skills for a New Jobs*" (Noves habilitats per a noves ocupacions"), des d'ara i fins a 2020, el 80 per cent de les noves feines a la Unió Europea seran feines de substitució per jubilació. I el 20 per cent seran de noves ocupacions. I està parlant d'un total de 100 milions de nous llocs de treball.

Si hagués de definir en quatre paraules el que jo entenc per "nou model econòmic", diria segurament:

1. Indústria
2. Coneixement
3. Eficiència social
4. Economia oberta

No són quatre qüestions separades. Van juntes. Demanen d'una resposta coherent i integral.

Està clar que la indústria d'ara no ha de ser la mateixa que fa 15 anys. Tenim el sector agroalimentari com a màxima expressió d'aquesta nova indústria. Connecta el sector primari amb el terciari i, inclòs, el quaternari, la recerca, el

disseny, la producció, el comerç intern i l'exportació. I com la indústria agroalimentària tenim la indústria química, la farmacèutica...

Què vol dir coneixement? Significa investigació i desenvolupament. I també biotecnologies. I tecnologies de la informació i la comunicació. I també xarxes socials. Però també recerca aplicada a la indústria. I creació de nous llocs de treball relacionats amb serveis avançats a les empreses.

L'eficiència social o serveis personals està relacionat amb els centenars de milers de llocs de treball associats a la Llei de la Dependència.

I per últim: mantenir el nostre caràcter d'economia oberta, és a dir, el nostre caràcter de país europeu: més exportació i més presència empresarial catalana als mercats que servim, augmentar la mida mitjana de l'empresa catalana i, absolutament essencial, garantir la continuïtat a l'alça de les nostres exportacions.

Això comporta, per cert, mantenir i encara augmentar l'actual ritme d'inversió en infraestructures i dotacions bàsiques. I aquí hem d'incloure els nous models de gestió i responsabilitat imprescindibles: estic parlant de ports, aeroports, sistemes viaris i ferroviaris, però també en xarxes de telecomunicacions que ens assegurin l'accés i la velocitat exigibles per les nostres activitats i serveis.

4. I quines són les reformes per a fer possible aquest nou model econòmic?

Aquesta mateixa setmana, el president del Govern ho deia: el principal dèficit de productivitat de la nostra economia està en el sector públic. No és un problema de competència personal. És un problema de concepte normatiu i organitzatiu.

Estem ofegats pel Dret Administratiu. Oh Paradoxa!, el concepte de funció pública s'ha convertit en el principal obstacle per a la qualitat dels serveis públics.

Hem de reformar l'administració pública? Hem de fer-la més eficient? Hem d'establir una avaluació de la feina feta? Canviem avaluació de resultats per l'autorització prèvia? Defugim el paternalisme d'una administració que vol preveure i reglamentar-ho tot? Professionalitzem la funció directiva en el sí de l'Administració pública?

La segona gran reforma, ara ja plantejada, és la reforma del mercat laboral. Jo crec que encara massa tímidament. Ens equivocarem si plantejem aquesta reforma en el sentit de canviar simplement, els models de contractació. Conceptes com lloc de treball, temps de treball, jornada laboral, horari, primes de productivitat, necessiten d'un nou sentit. Ho deia, entre d'altres, Joan Majó fa ben pocs dies. Cal donar més flexibilitat contractual. I que se m'entengui bé. Tenim un mercat laboral dual.

Segons dades de la Fundació Cirem, (tal i com ens explica Oriol Homs que d'això en sap molt) els llocs de treball que està destruint la crisi econòmica corresponen als ocupats per joves d'entre 16 i 24 anys (els que millor poden absorbir la formació i la innovació) i en canvi, només l'1 per cent corresponen a llocs de treball destruïts i ocupats per majors de 45 anys.

Tots els experts coincideixen a dir que això és fruit d'aquest mercat de treball dual amb contractes blindats per l'antiguitat i contractes més lleugers per a joves.

No guanyaríem si donéssim més llibertat de pacte a les empreses?

5. El canvi climàtic com a obligació i com a oportunitat?

Quan encara ressona la polèmica per la candidatura d'Ascó a acollir el magatzem de residus nuclears, jo els vull defensar la necessitat de comptar una política energètica que inclogui el desplegament de les energies renovables i els compromisos de la lluita contra el canvi climàtic que la Catalunya del segle XXI ha de fomentar i liderar.

De la mateixa manera que som i volem ser capdavanters en molts sectors de l'economia, també ho podem ser en la recerca i producció d'energies noves i velles.

És a dir; que necessitem establir un calendari d'actuacions contra el canvi climàtic a curt i mig termini i a l'hora ens beneficiarem d'una aposta per aquest àmbit.

Però no ens oblidem tampoc d'instruments que aposten des del respecte per la garantia de subministrament energètic: la connexió elèctrica amb França o la interconnexió de conques internes. Una interconnexió intel·ligent i no depredadora, que compleixi els requisits per a garantir la conservació dels ecosistemes incloent-hi, en primer terme, l'Ebre i el seu Delta.

6. Un nou concepte de l'Estat del Benestar?

Espanya i Catalunya han consolidat progressivament el seu Estat del Benestar. Hem garantit l'educació i la salut, hem establert un sistema de pensions i estem construint el quart pilar de l'Estat del Benestar posant en peu tot un sistema d'atenció a la dependència.

La crisi econòmica ha posat de relleu la necessitat d'introduir alguns canvis, però també ha reforçat la importància de tenir un sector públic potent, perquè si deixem al mercat sol, ja veiem on acabem...

Sector públic potent, no vol dir enorme. Vol dir, segurament, més petit del que ho és ara, però més lleuger i més eficient. D'aquesta manera alliberarà

recursos per a les noves polítiques de benestar. Un sector públic prou intel·ligent per saber on ha d'invertir els seus esforços en cada moment.

No cal aprofundir en la discussió que ara mateix tenim per davant un llarg camí per recórrer sobre el sistema de pensions: Fins quan hem de treballar? Quin ha de ser el càlcul? Em sembla bé el plantejament del debat sobre aquests assumptes que, precisament, per ser d'horitzó llunyà ens permet un diàleg més assossegat. No forma part de la recuperació de la crisi. Però sí que forma part de la solvència internacional de la nostra economia. En aquest sentit em pregunto en veu alta:

No tindria sentit lluitar, ja des d'ara, contra l'evident abús de les jubilacions anticipades? No tindria sentit definir nous status pels nostres jubilats que els permetessin d'està presents en alguns sectors de la nostra economia productiva i dels nostres serveis públics? Que consti que aquesta és una reflexió aplicable específicament a la funció docent que espero convertir en proposta viable ben aviat.

Tampoc cal aprofundir massa en el sistema de salut. Deixin-m'ho dir: Si fins i tot Obama i el seu govern s'han interessat pel nostre sistema de salut! Però potser si que cal plantejar-se – com ja està fent la nostra consellera - si, per exemple, cal revisar la cartera de prestacions o introduir nous elements de coresponsabilitat amb el sistema per part del ciutadà.

I per últim, en dependència; mica en mica i amb certes dificultats anem construint aquest quart pilar.

Però val a dir que en la construcció d'aquest Estat del Benestar, tal vegada hem oblidat entre tots un missatge. Aquest estat del benestar no és gratuït. Deixin'm-ho dir: un dels factors claus d'una economia solidària no és la gratuïtat. És la progressivitat. I aquesta progressivitat no ve donada exclusivament per la via tributària. Sinó també, per exemple, pel concepte del copagament dels serveis prestats. Amb una potent política de beques i ajudes. Però fonamental, també perquè cal fomentar la responsabilitat sobre l'ús del servei públic, i no estic parlant només de salut. Els podria parlar també d'educació, i de dependència entre d'altres.

La universalitat no és ni equitativa ni d'esquerres.

7. Com hem d'organitzar el nostre país per assolir aquest futur?

5 anys després del que hagués calgut, fa poc més d'una setmana que el Govern de la Generalitat ha aprovat dues Lleis: la Llei de creació de les vegueries i la Llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Deixin-me dir d'entrada que naturalment comparteixo l'objectiu d'aquestes dues normes que es deriven a més de l'Estatut.

Aquestes lleis només tindran sentit si van acompanyades, en primer terme, d'un enfortiment competencial, econòmic i institucional dels Ajuntaments. Seguides igualment de polítiques de foment d'agrupació voluntària de municipis per a la prestació de serveis que els pertocuen.

En el mateix sentit hi hauríem d'afegir la revisió del rol i dels continguts funcionals i l'eficiència de les administracions locals de segon nivell:

Signo també l'article que el passat diumenge publicava Ferran Mascarell al diari Avui. Jo crec que l'alcalde de Barcelona ha de ser el president de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Defensar Barcelona no és un signe de patriotisme urbà sinó un capital simbòlic. No fer-ho així per aconseguir el consens genèric és renunciar a un lideratge clar de la metròpoli.

Si Catalunya no entén que en qualsevol estratègia de futur es imprescindible disposar d'una capital forta i d'un espai econòmic al seu entorn capaç de competir amb les grans àrees bessones d'Europa? Si no treu el profit en termes de lideratge d'una Àrea Metropolitana concebuda explícitament amb aquest concepte no arribarem als mínims de massa crítica que el nou model econòmic requereix.

I en aquest sentit, en la construcció del país, cal la construcció d'Àrees o Regions Metropolitanas connectades entre sí. Lleida, Tarragona-Reus, Girona, Tortosa, Manresa, Vic...cadascuna amb les seves especificitats, com diu l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, - una de les millors possibilitats per al futur de Catalunya –

Jo crec que les àrees metropolitanes potents, autodefinides, són en sí mateixes, el futur global del país. L'aliança entre les diferents metròpoli catalanes, pot ser un dels pols econòmics més importants del sud d'Europa.

Catalunya és en realitat un país de ciutats. Una xarxa de ciutats. D'Olot a Tortosa. De Balaguer a Figueres. D'Igualada a la Seu d'Urgell ... I així, en una xarxa infinita de connexions.

8. Estem en condicions de regenerar la vida política i superar la crisi democràtica expressada en forma de desafecció?

Tenim a les nostres mans la possibilitat de capgirar l'aparent deriva imparable cap a la degradació del clima polític. S'ha fet urgent i imperatiu el que fins ara es veia com a possible i convenient: el conjunt de regles del joc del nostre model democràtic.

El nostre sistema de partits ja ha donat tot el que havia de donar de sí. El que va ser un gran encert durant la transició: un sistema propi, partits forts, projectes polítics sòlids ... ha anat derivant cap a l'endogàmia, la consolidació d'estructures internes amb tendència a l'autorreproducció.

Uns partits polítics capaços de reproduir-se, però molt poc de produir fruits nous, idees útils o projectes estimulants. Uns partits especialitzats en supervivència, però incompetents en saber viure, en la relació dinamitzadora amb una societat que no els reconeix com a interlocutors.

Per què té sentit el debat sobre la Llei Electoral? Només si és capaç de donar sentit a la relació entre representant i representat. I, és clar, també, si reuneix les condicions mínimes de neutralitat entre la representació equilibrada de ciutadans i territoris.

I per cert; no veig massa raons perquè la Iniciativa Legislativa popular que Ciutadans pel Canvi ha tingut la gosadia de presentar sigui matèria útil per a la comissió parlamentària que hores d'ara, NO sembla reunir totes les condicions per aprovar una llei que es pogués aplicar a les properes autonòmiques.

Al costat d'això cal parlar de finançament de partits. És tant difícil imaginar un sistema d'avaluació externa de la despesa real que fa cada formació? Sóc partidari d'un finançament més generós, però avaluat amb més rigor i amb pèrdua de drets polítics en cas d'incompliment.

És molt demanar repensar les funcions de representació i control que hem demanat al nostre parlament?

La nostra política necessita sàvia nova. Com ho fem perquè els millors professionals de tots els camps contemplin com una opció real l'exercici de responsabilitats polítiques?

I per últim: Si us plau. No continuem parlant d'autogovern i de Catalunya com a subjecte polític sinó som capaços de disposar d'un sistema de partits que representin explícitament i en totes les instàncies tant la diversitat interna com els projectes de futur.

Cal dir-ho? Jo vull conèixer i reconèixer el diputat que representa el grup majoritari català al congrés dels diputats. Vull un PSC que s'expressi en veu alta cada dia. Jo vull veure el meu diputat socialista als informatius del migdia i de la nit per saber què ha dit el PSC, de la mateixa manera que sé el què diuen els altres grups. Joan Herrera, Joan Ridao o Josep Antoni-Duran i Lleida. Jo vull veure el diputat socialista a Madrid presentant al congrés dels diputats les propostes que fa el PSC, per exemple, per fer front a la crisi, o les propostes per al Pacte Social i Polític per a l'educació a Espanya. Amb lleialtat al projecte federal, sí, però amb inequívoca posició pròpia.

9. Cap a on hem de portar l'educació?

L'educació és la nostra única riquesa natural, el nostre petroli, la nostra mina de diamants, la font d'energia que ens cal per construir i fer eficient el model econòmic de què tant parlem.

L'educació no és un oasi. L'educació és la clau. I volem aquesta nova cultura que s'expressa en els conceptes d'autonomia, direcció i avaluació recollits a la Llei d'Educació Catalunya i que van acompanyats d'una estratègia modernitzadora de camins oberts:

Del currículum a les competències; o dit d'una altra manera: del quantes hores fem al quins objectius s'han d'aconseguir al final de l'etapa.

D'una educació secundària obligatòria tancada a una educació secundària destinada a orientar l'alumnat cap a una postobligatòria diversa.

D'una postobligatòria tancada a una postobligatòria plena de passarel·les.

I d'una carrera professional tancada a una carrera professional incentivada.

De l'educació també els vull posar un exemple que va lligat amb el concepte de la conferència en sí mateix i de les relacions Catalunya-Espanya.

Hem estat capaços de construir un consens entre la majoria de les forces polítiques representades al Parlament. A Madrid ara tenim la possibilitat de construir un pacte similar.

El resultat és que Catalunya exporta una manera de fer, i una política modernitzadora de l'educació.

Però, la nostra proposta en educació pels propers anys té com a elements més tangibles tres objectius estratègics i en alguna mesura urgents: la digitalització de les aules (el projecte 1x1) que configura un nou protagonisme de l'alumant i els docents. Els docents com a guies, més que com a dipòsit de coneixement, gestors d'emocions i referència vital. El trilingüisme i la Formació Professional. Miro de no estendre'm-hi massa:

Més Formació professional perquè aquests estudis són el mitjà a través del qual podem podrem "reinventar" els professionals que fins ara treballaven en els sectors de l'economia que han fet fallida i formar una nova fornada de futurs treballadors preparats per afrontar els nous mercats. Per això tenim: La Llei d'economia sostenible, el trencament de la barrera entre el món formatiu i el món professional, l'aparició d'una oferta realment planificada i el Govern aprovarà aquest mes la taula de la Formació Professional que integra un autèntic govern estratègic de la FP amb la participació del Govern, la Patronal i els sindicats.

Més 1*1: més formació en TIC pel nostre alumnat de primària i secundària.

Més Trilingüisme: potenciar l'aprenentatge i el domini d'una tercera llengua, preferentment l'anglès. Però potser seria hora d'introduir llengües noves a l'escola com el xinès. Vull recordar aquí que, cada cop hi ha més evidències

que el centre geopolític i econòmic del món s'està traslladant cap a l'Àsia. Per què no començem a preparar els nois i noies que hauran de competir en aquests mercats?

D'altra banda, hem superat una primera etapa de normalització lingüística. Ens toca ara demostrar la creativitat i la força de les nostres arts, la nostra llengua, des d'una absoluta disponibilitat al contacte i l'enriquiment procedent d'altres llengües i cultures.

Començant pel castellà, que també és nostre. I amb una decidida obertura al plurilingüisme educatiu.

Necessitem els millors artistes, creadors, enginyers o professors entre nosaltres. Parlin l'idioma que parlin. Necessitem una Universitat que atregui els mateixos talents de tots els àmbits científics i culturals. Sigui quina sigui la seva llengua. Al mateix temps que consolidem i fem créixer l'ús social del català prou més enllà del vehicular a l'escola o l'oficial en les relacions institucionals. El català és i ha de ser la llengua de la llibertat individual i col·lectiva.

Conclusions

Per aconseguir tot això, per formular respostes completes i suficients a aquestes qüestions, Catalunya necessita projecte clar i lideratge explícit i, naturalment, ho dic des del catalanisme progressista, des del socialisme català.

Un projecte viu, present arreu del territori, amb veu pròpia a Catalunya, a Madrid i allà on calgui que garanteixi tant l'alternança democràtica, com la possibilitat d'articular els grans acords de país que necessitem.

I també, diguem-ho clar, Catalunya necessita un Govern fort, capaç de prendre decisions.

És possible governar en coalició sense donar mostres d'incoherència? Ho és com s'ha demostrat, tants cops i a tot arreu, però cal demostrar-ho ara i aquí. La imatge que avui projectem amaga un balanç de govern efectiu, incomparable amb cap altre període anterior. Però avui per avui, Catalunya sembla que no ho vol, n'està fatigada, no recolzarà nous experiments, ni artefactes inestables. I curiosament, apareix com a possible resposta el risc d'una major fragmentació en detriment de les forces polítiques centrals i majoritàries.

Aquesta és avui la nostra responsabilitat: la d'oferir a la ciutadania de Catalunya un projecte d'horitzó llunyà, però arrelat en el present. Un projecte que busqui la més àmplia representació social i territorial i que, al mateix temps, expressi la més explícita voluntat transformadora. D'aquest projecte en podem dir *vintiuncentisme* com algú ja ha batejat? No em sembla malament.

És aquesta, la Catalunya del segle XXI que els convido a construir col·lectivament.